

Hemma bra – men eget hem bäst

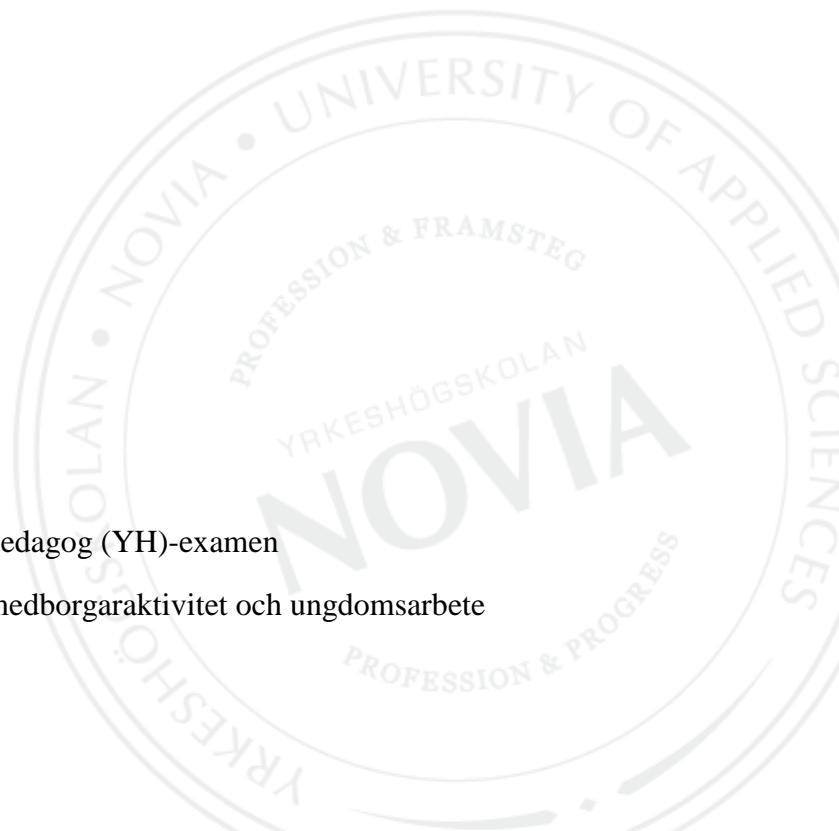
Flytta hemifrån-guiden som ett stöd för att flytta till eget hem

Ida-Sofie Asplund

Examensarbete för samhällspedagog (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för medborgaraktivitet och ungdomsarbete

Åbo 2014

EXAMENSARBETE

Författare: Ida-Sofie Asplund

Utbildningsprogram och ort: Medborgaraktivitet och ungdomsarbete, Åbo

Handledare: James Simpson

Titel: Hemma bra – men eget hem bäst: Flytta hemifrån-guiden som ett stöd för att flytta till eget hem

Datum: 7.5.2014 Sidantal: 19

Bilagor: Marknadsföringsmaterial, guide

Abstrakt

Examensarbetet är handlingsbaserat och består av en Flytta hemifrån-guide och beskrivningen bakom den. Guiden har sammanställts och ges ut i samband med informations- och rådgivningsprojektet Vinkki, som är en del av Raseborgs ungdomsbyrås verksamhet.

Att flytta hemifrån är ett stort steg mot självständighet och en viktig del i utvecklingsprocessen att bli vuxen. Det kan vara en stressande situation med en hel del nya upplevelser. Inte bara för ungdomarna som flyttar hemifrån, utan även för föräldrarna. Syftet med examensarbetet är att genom Flytta hemifrån-guiden underlätta processen att flytta hemifrån och förebygga utslagning. Guiden kommer att finnas tillgänglig på Raseborgs ungdomsbyrås webbsida www.befree.fi och ges ut både på svenska och på finska.

Teori som stöder Flytta hemifrån-guiden och lyfts fram i examensarbetet är identitetsskapandet, självständighetsprocessen, förebyggande och främjande arbete, sysselsättning samt betydelsen av att känna gemenskap.

Språk: Svenska Nyckelord: guide, flytta hemifrån, identitetsskapande, självständighetsprocess

BACHELOR'S THESIS

Author: Ida-Sofie Asplund

Degree Programme: Civic activity and youth work, Turku

Supervisors: James Simpson

Title: Home is nice but an own home is best: Moving away from home guide as a support when moving to your own home

Date: 7.5.2014 Number of pages: 19 Appendices: Promotional material, guide

Summary

My work consists of a Moving away from home guide and the description of how it was made. The guide is a part of the Vinkki project. Vinkki is a information and counselling service for youth and is part of the activity at Raseborg's youth office.

To move away from the childhood home is a big step towards independence and an important part of the development process. It can be a stressful time to move away from home with a lot of new experiences, not only for the youth who are moving but also for the parents. The thesis' purpose is to ease the process through the guide and prevent marginalization. The guide will be available at Raseborg's youth office's web site www.befree.fi. The guide will also be published in Swedish and Finnish.

The theories I have chosen to focus on in this work are the creation of the identity, independence process, promotional and preventive work, employment and the importance of a sense of fellowship.

Language: Swedish Key words: guide, creation of identity, moving away from home, independence process

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Syfte och mål.....	2
2	Uppdragsgivaren Raseborgs ungdomsbyrå.....	2
3	Teoretisk anknytning.....	3
3.1	Utvecklingspsykologi	4
3.2	Betydelsen av att känna gemenskap	5
3.3	Förebyggande och främjande arbete	7
3.4	Sysselsättning.....	8
3.5	Fritid	9
4	Processbeskrivning	9
4.1	Sammanställandet av guiden	10
4.2	Marknadsföring	12
4.3	Korrektur och testning	13
5	Guiden.....	14
5.1	Innehåll.....	14
5.1.1	Praktiska tips.....	14
5.1.2	Psykiska faktorer	15
5.2	Layout och språkmotivering	15
6	Diskussion och utvärdering	16
	Källförteckning	18

1 Inledning

Det kan vara motstridiga känslor som dyker upp kring flytten hemifrån. Dels kan det kännas otroligt skönt att få bli sin egen chef utan någon som säger åt en att göra si eller så. Dels kan det kännas skrämmande och man funderar hur man ska klara sig. Det ska bli skönt att vara självständig, samtidigt som det känns stort och svårt. (Swanberg, 2005, s.17). Att flytta hemifrån är ett stort steg mot självständighet. Det är en väldigt viktig del av utvecklingsprocessen i att bli vuxen. För att förenkla processen och minska stressen kring situationen har jag valt att sammanställa en guide. En guide som innehåller tips på praktiska saker som ska göras före, under och efter flytten. I guiden tas också upp hurdana känslor som kan vakna till liv då man flyttar hemifrån och vad man kan göra för att känna sig mindre ensam.

Examensarbetet behandlar val jag gjort under processen och varför jag gjort dem. Jag lyfter också fram teori som stöder valen. Teori jag använt mig av är utvecklingspsykologi, som behandlar skapandet av identiteten och självständighetsprocessen samt mittlivskrisen föräldrarna kan gå igenom då barnen flyttar hemifrån. Förebyggande och främjande arbete lyfts också fram i arbetet, eftersom guiden är ett verktyg som kan användas i förebyggande syfte. Sysselsättning, marginalisering och betydelsen av att känna gemenskap går alla lite in i varandra och behandlas i arbetet eftersom guiden skapades för att förebygga utslagning.

1.1 Bakgrund

I slutet av våren 2013 fick jag erbjudandet att fungera som projektledare för informations- och rådgivningsprojektet Vinkki, som är en del av Raseborgs ungdomsbyrås verksamhet. Jag tackade ja och anställdes för tiden 1.10.2013–31.8.2014. Vinkki är ett ettårigt projekt, som finansieras av utbildnings- och kulturministeriet. Projektet startade i oktober 2013 och pågår ända till sista augusti 2014. Idén med projektet är att starta upp informations- och rådgivningstjänsten, så den sen kan bli en kontinuerlig del av Raseborgs ungdomsbyrås verksamhet. Det föll sig ganska naturligt att jag skulle skriva mitt examensarbete i samband med detta. Jag brainstormade mycket kring vad jag skulle fokusera mest på i projektet och bollade också idéer med personalen på ungdomsbyrån. I en enkät som gjordes i slutet av hösten 2013 kom det fram att ungdomar i Raseborg främst ville ha mera information om hobbyer, arbete och boende. Då bekräftades idén om att göra en Flytta

hemifrån-guide som examensarbete. Personalen på ungdomsbyrån tyckte om idén eftersom de hjälpt många ungdomar med just sådana saker under åren och de tyckte att en guide där all information kring en flytt finns samlad kunde vara ett bra stöd.

1.2 Syfte och mål

Syftet med examensarbetet är att genom Flytta hemifrån-guiden underlätta processen att flytta hemifrån och förebygga utslagning. Att flytta hemifrån är ett stort steg mot självständighet och en viktig del i utvecklingsprocessen att bli vuxen. Det kan vara en stressande situation med en hel del nya upplevelser. Inte bara för ungdomarna som flyttar hemifrån, utan även för föräldrarna.

Målet är att sammanställa en guide som finns tillgänglig på Raseborgs ungdomsbyrås webbsida www.befree.fi. Guiden kommer också att tryckas och ges ut, till en början på svenska och senare även översättas till finska.

2 Uppdragsgivaren Raseborgs ungdomsbyrå

Uppdragsgivaren för examensarbetet är Raseborgs ungdomsbyrå och mera specifikt projektet Vinkki. Raseborgs ungdomsbyrås verksamhet startade i samband med kommunfusionen 2009 då Ekenäs stad, Karis stad och Pojo kommun tillsammans bildade Raseborg. Raseborgs ungdomsbyrå erbjuder tvåspråkig verksamhet för ungdomar. Ungdomsbyrån upprätthåller fem ungdomsgårdar i Raseborg (Ekenäs, Karis, Pojo, Svartå och Tenala). Utöver ungdomsgårdarna arbetar ungdomsbyrån bland annat med specialungdomsarbete i form av smågruppsverksamhet för flickor och pojkar. I Raseborg finns ett ungdomsfullmäktige, som ungdomsbyrån handleder. Fredrika Åkerö är ungdomssekreterare i Raseborg och har också fungerat som min handledare under större delen av projektets gång.

Våren 2013 beviljades Raseborgs ungdomsbyrå projektpengar av utbildnings- och kulturministeriet till informations- och rådgivningsprojektet Vinkki. Vinkki är ett ettårigt projekt som startade i oktober 2013 och pågår ända till sista augusti 2014. Ett rum på ungdomsgården i Ekenäs respektive Karis kommer att bli ett ställe där information finns samlad. Det kommer också att finnas möjlighet att boka tid för personlig handledning. Utöver den fysiska platsen erbjuds också information på ungdomsbyråns nya hemsidor (www.befree.fi), som uppdateras hela tiden.

Projektet startade i oktober 2013 och har hittills handlat mest om bakgrundsarbete. Jag, som projektledare, har läst igenom ansökningarna som skickades till utbildnings- och kulturministeriet och pratat med de andra i personalen, för att få en bättre bild av projektet eftersom jag inte själv var med och skrev ansökningarna eller då projektidén föddes. Befree-sidorna tittade jag noggrant igenom och funderade över hur man kunde förbättra dem. Jag har också fått lära mig hur sidorna uppdateras och gjort justeringar där. Informationsrummen på ungdomsgårdarna kommer att planeras av studerande vid Västra Nylands folkhögskolas linje för inredning och formgivning. De kommer att göra planeringen av utrymmena som slutarbete för studierna vid Västra Nylands folkhögskola. Utrymmet riktar sig till ungdomar och därför känns det naturligt för Raseborgs ungdomsbyrå att erbjuda uppgiften åt ungdomar, som bättre vet vad som tilltalar dem. På det här sättet blir också ungdomar delaktiga i projektet. Eftersom de studerat inredning och formgivning i ett år kan de sin sak och slutresultatet blir antagligen väldigt professionellt och bra.

För att verkligen få höra ungdomarnas åsikter och veta vad de anser om projektet gjorde jag en enkät, som delades ut på ungdomsgårdarna i Raseborg (Ekenäs, Karis, Pojo, Svartå och Tenala). Sjuttio ungdomar svarade, vilket inte representerar alla ungdomsbyråns besökare, men responsen gav ändå en bild av hurdan information ungdomarna är intresserade av. Utgående från enkäten fick jag veta att många tyckte att det finns ett behov av en informationspunkt på ungdomsgårdarna i Ekenäs och Karis eller att de inte hade någon åsikt i frågan. Hobbyer, arbete och boende var de ämnen de flesta vill ha mera information om. Det kändes bra att få bekräftat att boende är något ungdomarna ville veta mera om, eftersom Flytta hemifrån-guiden redan fanns i tankarna. Nu var det bara att sätta igång att sammanställa den.

3 Teoretisk anknytning

Det här kapitlet handlar om teori jag använt som stöd vid framställandet av Flytta hemifrån-guiden. Det som behandlas i det här stycket är identitetskapandet, självständighetsprocessen, gemenskap, marginalisering, förebyggande arbete, sysselsättning och fritid. Flera av ämnena går in i varandra och det har varit lite svårt att behandla dem skilt. Till exempel skapandet av en identitet ingår i utvecklingspsykologi och i samspelet bland andra människor, gemenskapen. Jag har ändå valt att dela in kapitlet i utvecklingspsykologi, betydelsen av att känna gemenskap, förebyggande arbete,

sysselsättning och fritid. I slutet av varje del förklarar jag hur det är kopplat till Flytta hemifrån-guiden och varför jag valt att lyfta fram det i examensarbetet.

3.1 Utvecklingspsykologi

Redan i ett tidigt skede börjar den egna identiteten skapas och självständighetsprocessen påbörjas. Självständigheten utvecklas och förändras under hela livet, men är mera i fokus under vissa faser av livet, dels i tvåårsåldern och dels i tonåren. Självständighet och medvetenheten om självet är starkt sammankopplade. I tonåren förändras tankesättet från hur det varit tidigare. Ungdomarna börjar tänka abstrakt på ett helt nytt sätt. Synen på självet förändras ofta i samband med det här vilket leder till att tonåringarna blir mera medvetna om sig själva och upplever ofta pinsamma situationer och genans. (Wrangsjö, 1995/2004, s.27-30). Enligt Hwang och Nilsson (2011, s.310) har tonåringarna en tendens att uppfatta sig själva som alltings medelpunkt. Tonåringarna känner sig ensamma om sina känslor och upplevelser och har svårt att förstå att andra känt lika. Ungdomarna tror till exempel att de är de enda som blivit missförstådda eller varit extremt kära. (Hwang & Nilsson, 2011, s.310).

Det är inte bara för ungdomarna det kan vara svårt att flytta hemifrån, även föräldrarna kan genomgå en kris som på sätt och vis är komplementär till den kris tonåringarna går igenom. Ungdomarna har flera olika beslut om framtiden att fatta, som föräldrarna redan fattat i ett tidigare skede och nu kanske funderar över om de var rätt beslut. Förr kunde ungdomarna vända sig till sina föräldrar vid problem eller frågor kring hurdana beslut de skall fatta, eftersom föräldrarna upplevt liknande utmaningar. Nuförtiden lever tonåringarna i en föränderlig värld som deras föräldrar inte riktigt känner till och där föräldrarna inte längre kan fungera som modeller på samma sätt. (Hwang & Nilsson, 2011, s.316-317). Swanberg (2005, s.17) skriver att motstridiga känslor väcks till liv hos föräldrarna då barnen flyttar ut. De saknar sin frihet från förr, samtidigt som de ännu vill känna sig behövda. Föräldrarna vill att barnen skall klara sig och kunna stå på egna ben. Ungdomar vänder sig ofta till sina föräldrar då de behöver hjälp med något. Föräldrar vill hjälpa sina barn, men samtidigt hoppas de att barnen skall vara självständiga. Det lönar sig för föräldrarna att fundera hur de själva skulle ha velat bli bemötta av sina föräldrar då de var i samma situation och försöka behandla sina barn så. Och också diskutera med barnen, som har egna tankar kring hur de vill bli bemötta samt vad som är rätt och fel. (Swanberg, 2005, s.17).

Föräldrar uppfostrar sina barn. Men det är inte hela sanningen. Det är ömsesidigt, även barnen uppfostrar föräldrarna i en viss mån. Föräldrarna påverkas av sina barn i vissa stunder, men också mera djupgående i samspelet med dem. Att tonåringarna gör sig jobbiga är en del av frigörelseprocessen. Det gör att föräldrarna kan tycka att det blir skönt då de flyttar hemifrån. ”Hon är så stor nu, vi går mest och gnager på varandra. Det blir nog bra bara hon flyttar.” (Wrangsjö, 2004, s.120-122). Föräldrar misstar sig ofta när de tror att ungdomarna inte hör vad de säger då de inte gör som föräldrarna ber dem. Det handlar om att de oftast nog hör vad föräldrarna säger, men låtsas inte om det eller gör som de vill, speciellt i föräldrarnas närvaro. Det har att göra med självständighet. Ungdomarna tål inte att uppleva sig som undergivna och lydiga. (Wrangsjö, 2004, s.44). Unga har oftast förmågan att själv lösa sina problem. De vuxna måste bara lita på ungdomarnas förmåga och stöda dem att hitta sina resurser. Viktigt att komma ihåg är att de vuxna inte alltid har rätt och inte heller är oersättliga. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilén, 1999, s.509). Att våga lita på ungdomarna och ge ansvar är ett bra sätt att lyfta dem. De flesta lever upp till vad andra tror om en. Hur andra betraktar och behandlar tonåringen påverkar hur han eller hon uppfattar sig själv.

Hwang och Nilsson (2011, s.337) skriver att om man bor på egen hand och har en egen ekonomi har man större möjlighet att forma sitt eget liv. Man får distans till de problem som kanske fanns i barndomshemmet och det är lättare att släppa dem än då man lever mitt i dem. Det är en tid av nya möjligheter att flytta hemifrån. Vuxenbildandets tid innebär en känsla av stark optimism och stora förhoppningar, framtidsdrömmarna lever kvar och är realistiska. (Hwang & Nilsson, 2011, s.337).

Genom att framställa och ge ut guiden hoppas jag minska stressen hos ungdomarna som skall flytta och även hos deras föräldrar. Ungdomarna kommer troligen ändå att be föräldrarna om hjälp och föräldrarna vill högst antagligen också hjälpa till. Guiden finns till som ett stöd vid tiden kring flytten.

3.2 Betydelsen av att känna gemenskap

En stor del av skapandet av den egna identiteten sker genom samspel med andra. Hur andra behandlar tonåringarna påverkar hur de uppfattar sig själva och det påverkar jaget. Tonåringarna behöver bekräftelse respektive förnekelse av omgivningen, eftersom det hjälper dem att göra sina val. Människan har olika delidentiteter, som finns i familje-, skol- och kamratskapsammanhang, vilka formar identiteten. Erfarenheter är en viktig del av

identiteten. (Wrangsjö, 2004, s.55-57). Människan är väldigt mottaglig för andra människors inflytande, både det positiva och det negativa. Oftast är det fördelaktigt att höra till en grupp. Det finns också dåliga sidor med detta. Skadligt kamrattryck är vanligt och påverkar såväl ungdomar som människor i andra åldrar. (Moshman, 2012, s.238). Under ungdomstiden får relationerna till jämnåriga större betydelse jämfört med tidigare. Kamraterna fungerar som bollplank och modeller. (Erling & Hwang, 2001, s.26). Genom fritidsintressen skapar man nya gemenskaper och hittar nya människor att spegla sig i. De kan hjälpa till med skapandet av identiteten. Det är viktigt för människan att känna sig delaktig i en gemenskap och att umgås med andra. (Friberg & Jonsson, 1999, s.31). Att känna gemenskap och delaktighet i en grupp kan förhindra utslagning. Problem hos många ungdomar kan förebyggas samtidigt då man arbetar med dem i grupp. Då ungdomars självkänedom ökar, ökar också deras självförtroende. Det här leder i sin tur till att de vågar fatta mera egna beslut och kanske avstår från olika former av destruktivt beteende. (Andersson & Andersson, 2005, s.85).

Flytten hemifrån brukar beskrivas som en naturlig början på vuxenåldern. För de flesta går övergången från barndomshemmet till ett mera självständigt liv utan större problem och upplevs ofta som något positivt. Det kan dock också upplevas som något jobbigt, om ängsligheten och utsattheten känns för stor. (Cullberg, 2006, s.84). Genom nya gemenskaper kan det här förebyggas. Därför är det viktigt att man i ungdomsåren deltar i olika grupper och speglar sig mot de andra deltagarna. (Andersson & Andersson, 2005, s.84). Jämnåriga och vuxna fungerar som speglar och hjälper ungdomarna att skaffa sig en bild av vem de är, att skapa sin identitet (Hwang & Nilsson, 2011, s.312). De här speglarna finns ofta i tonåringarnas fritid, bland kompisar, familjen och hobbydeltagarna. Hwang och Nilsson (2011, s.334-335) skriver att då man flyttat hemifrån finns det färre personer att ta hänsyn till, man rör i hög grad över sig själv. Samtidigt finns det färre personer som kan bekräfta den delvis nya identiteten, vilket kan skapa en vilshenhet. Att bli vuxen inbegriper motsatserna närhet och isolering. Det är viktigt för en stabil identitet att kunna vara känslomässigt nära en annan människa. (Hwang & Nilsson, 2011, s.334-335).

Socialt utanförskap förutsätter existensen av ett socialt innanförskap, snarare än existensen av ett samhälle. Finns det inte ett innanförskap finns det inget att vara utanför. (Stigendal, 2003, s.33). Utanförskap betyder att man inte är delaktig i innanförskapet. Att känna sig delaktig och delaktighet behöver inte gå hand i hand. Man kan vara delaktig utan att ha en känsla av delaktighet, om till exempel beslut fattas över ens huvud. Tvärtom kan man ha en känsla av delaktighet, utan att egentligen vara delaktig. Stigendal ger som exempel på

det här en person som bor i Malmö, men hejar på ett italienskt fotbollslag. Personen kan inte gå på matcherna eller delta i någon hejarklack, det vill säga han kan inte räknas som faktiskt delaktig. Men känslan av delaktighet kan ändå finnas. Starkast är innanförskapet då man både känner sig delaktig och är det. Utanförskap kan bero på egen vilja, eller brist på viljan att följa överenskommelserna i innanförskapet. Att stängas ute, genom till exempel mobbning, är ett annat skäl till utanförskap. Samhället fungerar också som ett innanförskap, med flera sociala sammanhang man kan vara delaktig i genom att anta olika roller. Att inte ha en känsla av delaktighet eller vara delaktig i samhället kan beskrivas som marginalisering. (Stigendal, 2003, s.34).

I guiden har jag skrivit om fritiden och fritidssysselsättning, för att påminna om hur viktigt det kan vara. Fritidsintressen och att vara delaktig i något, känna gemenskap, är väldigt viktigt för identitetskapandet samt förebygger marginalisering. Då man flyttar hemifrån kan man känna sig lite vilse och då är det viktigt med stöd av människor runt sig.

3.3 Förebyggande och främjande arbete

Akademikerförbundet SSR har valt att definiera förebyggande socialt arbete som generella eller riktade insatser till individer eller grupper med syfte att främja hälsa och förhindra att problem uppstår eller förvärras. Att arbeta förebyggande innebär att vara en specialist på hur människan fungerar i sitt sociala sammanhang. Det betyder att vara medveten om att olika faktorer inverkar på människan; psykologiska, sociala, materiella och medicinska. (Akademikerförbundet SSR, 2011, s.4-5). Både främjande och förebyggande arbete handlar om att försöka undvika att till exempel ungdomar drabbas av olika sociala problem. Det främjande arbetet fokuserar på de faktorer som gör att man exempelvis inte begår brott, medan det förebyggande arbetet fokuserar på faktorer som gör att brottsligheten minskar. Man arbetar med att stärka det som fungerar bra och försöker minska det som inte fungerar lika bra. Förebyggande arbete innebär att verka för insatser som syftar till att undvika att vissa problem uppstår. (Ander, 2012, s.15). Ohlsson menar att förebyggande arbete kan ses som ett pussel, det är många bitar som behövs för att slutresultatet skall bli bra. (enligt Ander, 2012, s.17). Viktiga pusselbitar för ett gott förebyggande arbete är klarsynta och aktiva politiker och ledare, aktiva och offensiva folkrörelser, föräldrar och ungdomar som engagerar sig, basverksamhet som främjar och förebygger samt professionella aktörer.

Flytta hemifrån-guiden är ett verktyg som fungerar i förebyggande och främjande syfte. Guiden sammanställs för att steget att flytta från barndomshemmet skall vara enklare att ta. I guiden finns samlat praktiska saker som skall skötas då man flyttar, men också känslor som kan dyka upp i den nya situationen. Genom att läsa om känslorna kan ungdomarna förbereda sig mentalt. Det behöver naturligtvis inte uppstå problem då ungdomar flyttar hemifrån, men syftet med guiden är att finnas som ett stöd för att undvika att problem uppkommer.

3.4 Sysselsättning

Statistikcentralen och arbets- och näringsministeriet för statistik över arbetslöshet i Finland. Enligt statistikcentralen var 25 % av de unga (alla under trettio år) arbetslösa våren 2011. Det här är dock lite missvisande eftersom många unga studerar och det beaktas inte i statistiken. Våren 2011 var egentligen ungefär var tionde ungdom sysslös, inte var fjärde. (Myrskylä, 2011). Det är ju betydligt färre än vad statistiken visar, men är ändå en rätt hög siffra. På grund av att ungdomsarbetslösheten är ett så stort problem trädde ungdomsgarantin i kraft i januari 2013. Ungdomsgarantin finns till för unga under 25 år och alla nyutexaminerade under 30 år som inte har någon sysselsättning. Tillsammans med TE-byrån, det vill säga Arbetskraftsbyrån, gör ungdomen upp en sysselsättningsplan och har rätt att inom senast tre månader få någon sorts sysselsättning. När den unga varit arbetslös i tre månader erbjuder TE-byrån bland annat jobb, utbildning, jobbsökarträning, startpeng, lönesubventionerat arbete och yrkesvals- och karriärplaneringstjänster. Ungdomsgarantin kräver att ungdomen själv är aktiv i att söka arbete och studieplats. Ungdomsgarantin främjar placeringen i utbildning och på arbetsmarknaden, förebygger förlängd arbetslöshet och förebygger marginalisering. (Arbets- och näringsministeriet, 2013; Turja, Ruusu & Hakala (u.å.)). Genom sysselsättning motarbetas marginalisering och utslagning bland unga. Kristensen menar (enligt Madsen, 2006, s.141) att marginalisering är en oönskad process där det handlar om att vara utestängd från deltagande inom vissa av samhällslivets områden, som anses viktiga av både samhället och den enskilde individen.

Jag har valt att lyfta fram sysselsättning i examensarbetet eftersom tanken var att sysselsätta en ungdom i samband med framställandet av Flytta hemifrån guiden. Det var meningen att en ungdom skulle göra layouten för guiden. För ungdomsbyrån och mig personligen är det viktigt att ge ansvar till och verkligen se de unga. Därför kändes det som

ett naturligt val att kontakta yrkesskolan Axxell för att fråga om någon av deras studerande skulle vara intresserad av uppgiften.

3.5 Fritid

Fenomenet fritid för två centrala frågor på tal. Det ena handlar om vad man gör, det vill säga innehållet i fritiden. Det andra handlar om villkoren för fritid, det vill säga när och om man kan utöva fritid. Fritidens innehåll är starkt kopplat till individens subjektiva preferenser. Individen skall själv få välja vad den vill ägna sig åt. Vad man kan göra, villkoren för utövandet om fritiden är kopplade till frågor om samhällsstruktur och handlingskapacitet. Lönearbete och familj är de strukturerade och reglerade system som påverkar fritiden. Fritidsbegreppet bygger på en relation mellan fritidens innehåll och villkor. Fritiden representerar en handlingsarena där individen själv väljer hur delaktig den är. Fritid innebär friheten att uttrycka sin individualitet och samtidigt rättigheten att vara fri från vissa förpliktelser. (Roos, 2000, s.389-390).

Fritiden ser olika ut i olika stadier i livet och för olika personer. Hos de flesta ungdomar är det dominerande intresset att vara tillsammans med andra. För vuxna är ofta det viktigaste med fritid att få koppla av. Frågar man av ungdomar vad de gör mest på sin fritid är svaret troligen att de träffar sina kompisar. För ungdomar är det viktigt att "göra ingenting särskilt" som en motvikt till vardagen. Att göra ingenting särskilt görs ändå helst i sällskap av någon annan. (Friberg & Jonsson, 1999, s.66-67, 76).

Jag har valt att lyfta fram fritiden i guiden och examensarbetet för att det är en stor del av människans liv. Genom fritid vilar människan upp sig och umgås med andra människor. (se kapitel 3.2 Betydelsen av att känna gemenskap)

4 Processbeskrivning

Examensarbetsprocessen började redan våren 2013. Vi hade verkstäder i skolan där vi tillsammans i teamet funderade på vad alla skulle skriva om. Vi bollade idéer tillsammans och kommenterade de andras idéer. Redan då visste jag att jag ville göra något för ungdomar och att fokus skulle ligga på förebyggande och främjande arbete. I maj 2013 blev det klart att jag skulle fungera som projektledare för informations- och rådgivningsprojektet Vinkki och det kändes naturligt att jag skulle göra mitt examensarbete i samband med det. Jag funderade mycket kring hur projektet kunde få synlighet samt

samarbete med olika aktörer. Det kändes ändå inte riktigt rätt och jag ville göra något mera konkret. På ett möte i slutet av oktober 2013 med Nicolina Holmberg och Nadja Salo, som båda arbetar på Raseborgs ungdomsbyrå väcktes idén att sammanställa en guide, som skulle finnas som stöd vid processen i att flytta hemifrån. Valet att göra en guide gjordes för att jag i slutet av min gymnasietid fick ett brev av min studiehandledare som handlade om saker som är bra att tänka på då man flyttar hemifrån. Jag tyckte det var en väldigt bra sak, men jag ville göra något mera omfattande. En guide är för mig ett mellanting mellan en broschyr och en bok. Ett ställe där den viktigaste informationen finns samlad kort och koncist. Vid sammanställandet av guiden hade jag orden frihet och ansvar samt förebyggande och främjande arbete som nyckelord. Genom guiden vill jag förmedla frihetskänslan till ett flytta till ett eget hem, samtidigt som jag vill lyfta fram vikten av att känna och ta sitt ansvar.

4.1 Sammanställandet av guiden

Tankarna kring att skapa en Flytta hemifrån-guide fanns redan hösten 2013, men först efter årsskiftet 2013-2014 började förverkligandet. Jag funderade först vad allt guiden skulle innehålla och började samla material och gå igenom sidor med liknande information. De flesta sidor som behandlade flytta hemifrån-processen tog främst upp praktiska saker att komma ihåg att sköta inför en flytt. Jag kollade igenom sidorna och diskuterade med människor i min omgivning för att få guiden så omfattande som möjligt. Sidor jag sökte inspiration och information av var www.ungdomsliv.fi, www.unginfo.fi, www.decibel.fi, www.asuminen.fi, www.kela.fi, www.kuluttajavirasto.fi, www.flyttaguiden.se, www.infopankki.fi och www.pointti.fi. Jag funderade mycket på hur jag själv gick till väga då jag flyttade hemifrån och diskuterade med andra för att inte glömma bort viktiga saker. Mycket som finns i guiden är saker jag visste från tidigare, men jag har ändå kontrollerat att informationen stämmer. Till exempel var jag inte säker på hur lång uppsägningstiden för ett hyreskontrakt var, så jag kontrollerade det på Finlex sidor, www.finlex.fi. Det var flera saker jag var tvungen att granska att stämde, eftersom jag inte ville skriva falsk information i guiden.

Som blivande samhällspedagog ville jag göra guiden djupare än så här. För att göra guiden mera meningsfull och omfattande valde jag att lyfta fram fritidens betydelse och psykiska faktorer, känslor och tankar, som kan utvecklas i samband med flytten hemifrån. Till de här delarna använde jag mig till en stor del av personliga erfarenheter, både mina egna och andras. Det var ganska svårt att hitta relevant litteratur för att stöda de personliga

erfarenheterna, men en stor del av materialet är grundat på utvecklings- och ungdomspsykologi, där självständighets- och frigörelseprocessen behandlas. Som stöd för fritidsdelen har jag läst om fritidskunskap och vikten av att känna gemenskap. Identitetsskapande är en stor del av utvecklingspsykologin och det finns många teorier som nämner hur viktig omgivningen är. Det är i omgivningen man speglar sig och tar modell, personerna runt en fungerar också som bollplank. Genom fritidsintressen har man både människor runt sig och är sysselsatt. Det här leder till att skapandet av identiteten löper smidigare. Då man är sysselsatt med något och känner gemenskap, vilket man ofta gör i sina fritidsintressen minskar risken för utslagning och marginalisering. I slutet av stycket ”Psykiska grejer” skriver jag att om man känner sig väldigt borttappad efter flytten från barndomshemmet kan man vända sig till hälsovårdscentralen eller studerandehälsan för att få hjälp. Jag valde att nämna det här för att sänka tröskeln att söka hjälp utan att ge det för mycket uppmärksamhet.

För att göra guiden lättare att ta till sig valde jag att lyfta fram personliga erfarenheter i form av citat i pratbubblor. Ett av citaten i guiden är mitt eget, men de andra är saker som andra upplevt. Jag frågade mina kompisar vad de kommer ihåg från flytten till det egna hemmet och jag frågade också i skolan olika personer för att få citaten så varierande som möjligt. Jag frågade först vad de kom ihåg överlag av flytten hemifrån och sedan mera specifika saker för att det skulle passa in i de olika delarna i guiden. De vanligaste kommentarerna var chocken över hur dyrt det var att inte bo i barndomshemmet längre och att det var skönt att slippa tjat hemifrån och få fatta alla beslut själva. Det kom också fram att det kunde vara motstridiga känslor, samtidigt som det skulle bli otroligt skönt att flytta hemifrån var många oroliga över om de verkligen skulle klara av att stå på egna ben.

Ungdomsgarantin trädde i kraft 1.1.2013. (se kapitel 3.4 Sysselsättning) Med den i tankarna kontaktade jag yrkesskolan Axxell i Ekenäs och sysselsättnings tjänstens ungdomsenhet i Raseborg för att fråga om de skulle vara intresserade av ett samarbete. Tanken var att sysselsätta en ungdom och få guiden snyggt gjord och tilltalande för ungdomar då en ungdom vet bättre vad andra ungdomar tycker om än en vuxen gör. Jag diskuterade med min uppdragsgivare Fredrika Åkerö och hon tyckte att idén att sysselsätta och göra en ungdom mera delaktig i processen lät bra.

Jag bestämde mig för att kontakta Axxell i Ekenäs och sysselsättningsenheten i Raseborg för att berätta om projektet. Sysselsättningsenheten i Raseborg svarade att den ungdomen som skulle varit lämplig för uppgiften inte gick där mera och att de skulle höra av sig om

de kom på någon annan som kunde ta på sig projektet. Agneta Ekbohm som arbetar som lärare vid databehandlingslinjen på Axxell i Ekenäs ringde för att berätta att hon hade en frivillig till projektet. Dessvärre var det inte en ungdom som nappade på projektet, utan en vuxen man som studerar till datanom. Det var förstås väldigt trevligt att det fanns en frivillig, men det var lite synd att det inte var en ungdom. Eftersom Niklas Schönberg var frivillig och verkade ivrig inför uppgiften kändes det bra att han skulle utföra den. Det var bra att Niklas Schönberg kunde göra arbetet i samband med en kurs och även göra det under skoltid. Samarbetet med Niklas fungerade väldigt bra och vi höll kontakt per e-post nästan dagligen i slutet av processen.

I guiden har jag valt att skriva om att flytta från barndomshemmet, eftersom det är mera övergripande. Det är inte en självklarhet att alla har föräldrar, även om det är det vanligaste. Vissa har kanske bott med mor- eller farföräldrar, i en fosterfamilj eller på barnhem. De skall också kunna känna igen sig i guiden och ha användning för den, utan att känna sig utanför om det skulle stå om flytten från föräldrarna.

4.2 Marknadsföring

Då man arbetar med projekt eller nya saker överlag är marknadsföring väldigt viktigt. Projektet Vinkki och Flytta hemifrån-guiden har blivit presenterade via olika kanaler. I slutet av februari blev jag intervjuad till Ylen Läntinen av Minna Hakala. Tyvärr finns inte materialet publicerat någonstans, utan sändes som ett inslag i radion. Det var den första intervjun jag gav kring projektet och hon blev väldigt intresserad av Flytta hemifrån-guiden och fokuserade mycket på den. En vecka senare ringde Malin Valtonen från Yle Västnyland för att ställa några frågor om projektet och guiden. (Se bilaga 4) Även här fick Flytta hemifrån-guiden mycket uppmärksamhet och lyftes även fram i riksnyheterna. Valtonen frågade människor på stan vad de kom ihåg från sin egen flytt hemifrån och vilka tips de har till de som har flytten framför sig. Samma dag som radioinslaget sändes hörde jag också att de diskuterade om Flytta hemifrån-guiden i Stiftelsen, som är ett program i Radio Extrem. Nyheten om guiden fick mycket spridning, vilket kändes väldigt kul, samtidigt som det skapade en viss stressfaktor. Nu var det verkligen på riktigt och eftersom guiden fick så mycket uppmärksamhet kände jag en press att göra den väldigt bra, tilltalande och omfattande.

Utbildnings- och kulturministeriet finansierar projektet Vinkki. Koordinaatti, som är ett utvecklingscenter för ungdomsinformations- och rådgivningsarbete, har fungerat som stöd

under projektets gång. Koordinaatti skapar ett nationellt nätverk för informationstjänsterna för unga. I maj 2013 höll Koordinaatti och utbildnings- och kulturministeriet en utbildningsdag för personer som håller i trådarna för ungdomsinformations- och rådgivningstjänster. Min dåvarande chef Nicolina Holmberg och jag deltog som representanter för Vinkki projektet. På Koordinaattis hemsida, www.koordinaatti.fi, finns alla informationstjänster för unga samlade. Projektet Vinkki finns också presenterat på hemsidan.

Marknadsföringsmaterial finns som bilagor.

4.3 Korrektur och testning

Under processen att sammanställa Flytta hemifrån-guiden är det flera personer som läst igenom materialet i olika skeden. Min examensarbetshandledare James Simpson läste igenom det och gav feedback, främst på innehållet. Även min pappa Bubi Asplund, som är journalist, har läst igenom materialet och gett kommentarer, främst om språket men också innehållet överlag. Min chef och handledare för Vinkki projektet Fredrika Åkerö läste igenom guiden och gav kommentarer på innehåll och språk före det slutgiltiga materialet skickades till Niklas Schönberg, som gjort layouten och ombrytningen av guiden.

För att få veta vad målgruppen tycker om guiden fick en ungdom läsa igenom den färdiga guiden och ge kommentarer. Ungdomen som läste igenom guiden har som planer att flytta till en annan ort för att studera om några månader. Han sade att det fanns saker i guiden han inte hade tänkt på. Till exempel visste han inte vad hyresgaranti var för något. Han tyckte också att ”Minneslista inför en visning” rutan var bra, en påminnelse att komma ihåg att snygga till sig lite inför en bostadvisning för att ge ett gott första intryck. Att hyresvärderna ofta kräver att hyresgästen har en hemförsäkring var en annan sak han inte hade tänkt på. Han sade också att det var bra att det fanns länkar till olika sidor var man hittar mera information och att det framgick tydligt var man kan leta om man vill veta mera. Citaten med pratbubblor kände han igen sig i till en viss del. Han berättade att han själv ser mycket framemot att flytta hemifrån samtidigt som det nog är lite nervöst. Han trodde att han kommer att använda guiden som stöd, men ändå fråga sina äldre syskon och föräldrar om tips och hjälp med praktiska saker som är värda att tänka på vid flytten.

Det kändes väldigt bra att få kommentarer av en person som Flytta hemifrån-guiden riktar sig till, att det dessutom var så bra feedback är förstås extra roligt. Det jag blev mest glad

över var att han sade att han kände igen sig i vissa av känslorna som nämndes. Jag valde att lyfta fram känslor i guiden främst för att visa ungdomarna att de inte är ensamma om sina känslor och att det här fungerade kändes väldigt bra.

5 Guiden

Slutprodukten är en Flytta hemifrån-guide, som kommer att finnas tillgänglig på Raseborgs ungdomsbyrås webbsida www.befree.fi. Guiden kommer också att tryckas och ges ut i 1500 svenska exemplar och 1000 finska exemplar då den blivit översatt. Vinkki projektpengar kommer att användas till distribueringen av guiden och även till översättningen. Guiden riktar sig till alla som skall flytta hemifrån. Syftet med guiden är att underlätta processen att flytta hemifrån, som är ett stort steg mot självständighet.

Enligt upphovsrättslagen (1961/404) har den som skapat verket upphovsrätt (§1) till verket. Det är fritt fram att ladda ner guiden från webbsidan, men det är jag som har copyright på produkten, så vid kopiering bör man kontakta mig.

5.1 Innehåll

Det finns olika minneslistor kring att flytta hemifrån på flera ställen på internet, till exempel på sidorna www.pointti.info och www.ungdomsliv.fi. De innehåller främst praktiska saker som man skall komma ihåg att sköta. Det här är ju bra, men det är få som tar upp de psykologiska faktorerna. Hurdana känslor och tankar som kan finnas då man flyttar från barndomshemmet. Jag valde att även behandla dessa i guiden, för att få den mera övergripande och levande.

5.1.1 Praktiska tips

I guiden finns samlat praktiska saker, som till exempel var man kan leta efter bostad, vad hyresgaranti betyder och vilka utgifter som finns då man flyttar hemifrån. Det är många praktiska saker som skall skötas i och med en flytt och det kan vara svårt att komma ihåg alla, därför finns de samlade i guiden. Många olika instanser, så som elbolag, posten och försäkringsbolag har listat saker som är viktiga att komma ihåg att göra och även tips hur du lättast sköter dessa då du flyttar. Dessa instanser behandlar främst sitt eget område. För att få all information som behövs krävs rätt mycket surfande på nätet eller många telefonsamtal. Det finns också informationssidor för ungdomar, så som till exempel

UngInfo, Decibel och Pointti, som har sidor som handlar om boende. De är alla bra sidor, men det är få av dem som också tar upp hur det känns att flytta, de psykiska faktorerna.

5.1.2 Psykiska faktorer

De flesta tänker antagligen på saker som hyres- och elavtal, hemförsäkring och flyttanmälan då de hör om Flytta hemifrån-guiden. Med all rätt gör de det, eftersom guiden också behandlar dessa saker. Som blivande samhällspedagog ville jag ändå göra den mera omfattande och också behandla känslor och tankar som kan uppkomma samt lyfta fram fritidssysselsättning, som förebygger utslagning.

Stycket ”Psykiska grejer” i guiden visar olika känslor som kan väckas då man flyttar hemifrån. Genom att lyfta fram känslor och även personliga erfarenheter av personer som redan gått igenom det här vill jag visa att ungdomarna inte är ensamma om sina känslor och tankar, även om de enligt Hwang och Nilsson (2011, s.310) ofta kan tro det då de ser sig själva som alltings medelpunkt och tror att ingen annan någonsin upplevt samma saker och känslor som de. (Hwang & Nilsson, 2011, s.310). Det här betyder inte att dessa känslor inte skall få finnas, tvärtom är syftet att mera visa att det är okej att känna olika saker och vara lite förvirrad då det är en ny situation samt att skapa förståelse varför man kan känna så.

I guiden finns pratbubblor med citat av personer som gått igenom samma process. De berättar om hurdana upplevelser de hade och vilka tankar och känslor som kunde förekomma. Genom att lyfta fram personliga erfarenheter blir guiden mer levande och lättare att ta till sig. Det är lättare att läsa ett kort citat med känsla än att läsa en lång vetenskaplig text som behandlar samma sak. Citaten är ordagrant återgivna, men jag har valt att inte namnge personerna, eftersom det inte är av betydelse. Det står endast om det är en kille eller tjej som sagt det och i vilken ålder de flyttat hemifrån.

5.2 Layout och språkmotivering

Det är Niklas Schönberg, som studerar till datanom vid Axxell i Ekenäs, som har gjort layouten och ombrytningen till guiden. Guiden är till en viss del gjord enligt Raseborgs stads grafiska profil, eftersom uppdragsgivaren för examensarbetet är Raseborgs ungdomsbyrå. Raseborg stads färger är blå, grön och orange. Färgerna som använts i guiden är blå och grön. Guiden är ett 24 sidor långt häfte i storlek A5.

Tanken bakom layouten och språket är att guiden skall vara så lättillgänglig och tilltalande som möjligt. I guiden finns pratbubblor med citat, som gör guiden mera levande både innehållsmässigt och med tanke på utseendet. Enligt Inde och Lindblom (2011, s.20) är det man ser det som styr det första intrycket och man skapar ett intryck på endast tre sekunder.

Språket är enkelt och ganska ledigt, för att det skall passa målgruppen. Det är tydligt och avskalat, onödigheter och svåra ord är bortlämnade. För att ge guiden en personlig prägel har jag valt att skriva texten så den riktar sig till läsaren. Jag har alltså valt att skriva du istället för till exempel man. ”Det kan kännas lite ensamt då du flyttar hemifrån, speciellt om du flyttar till en ny stad där du inte ännu känner någon.”

6 Diskussion och utvärdering

Att flytta hemifrån är en speciell fas i livet. Man lämnar barndomshemmet och tar ansvar över sitt liv på ett helt annat sätt än tidigare. Det kan vara mycket blandade känslor som väcks i den här processen. Genom Flytta hemifrån-guiden vill jag lyfta fram dessa känslor och ge ett stöd för att processen ska gå smidigare. Det är klart att guiden inte ändrar drastiskt på upplevelsorna och det är heller inte meningen. Det är en speciell händelse i livet och det ska det också få vara. Guiden finns till som ett stöd, både för ungdomarna som skall flytta samt för deras föräldrar. Guiden kommer att tryckas och ges ut i 1500 exemplar på svenska och 1000 exemplar på finska då den blivit översatt. Guiden kommer också att finnas på Raseborgs ungdomsbyrås webbsida Befree, så på det sättet kommer den att leva kvar även om det inte nödvändigtvis kommer att tryckas flera exemplar.

Processen att skapa Flytta hemifrån-guiden har gått bra, även om det förstås har funnits små hinder längs vägen. I början av processen var Nicolina Holmberg min uppdragsgivare och handledare, eftersom hon var vikarierande ungdomssekreterare. I november 2013 blev Fredrika Åkerö ungdomssekreterare och också min handledare. Till en början tyckte jag det var lite förvirrande, men efter en tid ändrade det och samarbetet fungerade smidigt.

I början av våren var jag lite förtvivlad angående layouten, eftersom ingen hade nappat på projektet. Som tur löste det sig, även om det inte riktigt blev som planerat. Jag är ändå glad att det gick som det gick, för samarbetet med Niklas Schönberg har fungerat bra och han är väldigt duktig och har gjort ett bra arbete.

Då man skapar något eget är det vanligt att man är ganska självkritisk, samtidigt som man vill försvara sitt verk. Det samma gällde mig under skapandet av Flytta hemifrån-guiden.

Jag var stolt samtidigt som jag var osäker på om den var tillräckligt bra. Därför var det delade känslor då en utomstående skulle läsa igenom materialet första gången. Jag ville ändå ha ärlig feedback, får man inte det är det svårt att förbättra resultatet. Det kändes svårt varje gång en ny person skulle se på materialet och ge kommentarer, samtidigt som jag var väldigt ivrig på att få höra vad de hade att säga. Jag har fått kommentarer på innehåll, layout och språk. Det har varit både ris och ros. Jag har tagit till mig och ändrat på det jag hållit med om att låtit klumpigt, men också vågat stå på mig genom att förklara varför jag gjort vissa val. Den slutgiltiga guiden har fått bra feedback, även om den bara blivit läst av några få personer. Det här känns väldigt roligt och det är med stolthet jag ger ut Flytta hemifrån-guiden. Det är guidens tur att flytta hemifrån, leva vidare utan att jag skyddar eller förklarar varför den är som den är. Det är dags för Flytta hemifrån-guiden att stå på egna ben!

Källförteckning

Aaltonen, M., Ojanen, T., Vihunen, R & Vilén, M., 1999. *Nuoren aika*. Borgå:WSOY.

Ander, B., 2005. Att komma för tidigt – förebyggande ungdomsarbete. Ingår i: Ander, B., Andersson, M., Jordevik, K. & Leisti, A. (red.) *Möten i mellanrummet – socialt förebyggande arbete med ungdomar*. Stockholm: Gothia Förlag.

Andersson, M. & Andersson, E., 2005. Att förändra tillsammans – arbete med ungdomar i strukturerad gruppverksamhet. Ingår i: Ander, B., Andersson, M., Jordevik, K. & Leisti, A. (red.) *Möten i mellanrummet – socialt förebyggande arbete med ungdomar*. Stockholm: Gothia Förlag.

Akademikerförbundet SSR, 2011. *Policy för socialt förebyggande arbete*. [Online] https://www.akademssr.se/getfile/648/Policy_SocialtForebyggandeArbete.pdf [hämtat: 6.4.2014].

Arbets- och näringsministeriet (2013). *Ungdomsgaranti*. [Online] <http://www.te-palvelut.fi/te/sv/arbetsokande/unga/ungdomsgarantin/index.html> [hämtat: 30.3.2014].

Cullberg, J., 2006. *Kris och utveckling*. (5. uppl.). Stockholm: Natur och Kultur.

Erling, A. & Hwang, P. Sociala relationer. Ingår i: Erling, A. & Hwang, P. (red.) *Ungdomspsykologi – utveckling och livsvillkor*. Stockholm: Natur och Kultur.

Friber, S. & Jonsson, M., 1999. *Fritidskunskap*. Stockholm: Liber AB.

Hwang, P. & Nilsson, B., 2011 *Utvecklingspsykologi*. (3. uppl.). Stockholm: Natur kultur.

Inde, P. & Lindblom, C., 2011. *15 steg till fullt hus - en självhjälpsbok för dig som jobbar med turism, hotell, restaurang, nöjen, event och andra upplevelser. Anfallsplan för besöksnäringen*. Stockholm: Blue Publishing.

Moshman, D., 2012. *Tonåringars tänkande och utveckling – kognition, moral och identitet*. Lund: Studentlitteratur.

Myrskylä, P. (2011). *Nuorten työttömyyden mittaaminen on vaikeaa*. [Online] http://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-12-21_007.html [hämtat 2.4.2014]

Roos, H-E., 2000. Fritidens kunskapsområde. Ingår i: Berggren, L. (red.) *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur.

Stigendal, M., 2003. *Olika problem – likartade lösningar. Slutrapport från Elipseprojektet*. Lund: Studentlitteratur.

Swanberg, L., 2005. *Det tomma boet – om livet när barnen flyttar ut*. Stockholm: Bokförlaget DN.

Turja, T., Ruusu, P. & Hakala, K. (u.å.). *Nuorisotakuu*. [Online] <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/kirjasto/oikeudellinentieto/tietopaketti/yhteiskuntatakuu.htx> [hämtat: 27.3.2014].

Wrangsjö, B., 1995/2004. *Tampas med tonåringar – ungdomsutveckling i familjeperspektiv*.

Finlands författningssamling

Upphovsrättslag 8.7.1961/404 www.finlex.fi [hämtat: 25.3.2014].

Vinkki

Vinkki är ett informations- och rådgivningsprojekt som utförs av Raseborgs ungdomsbyrå. På ungdomsgårdarna i Karis och Ekenäs kommer ett rum bli ett ställe var information finns samlat. Det kommer också att finnas möjlighet att boka tid för personlig handledning. Det är ännu oklart hur ofta det kommer att vara öppet. Utöver det fysiska stället erbjuds det också information på ungdomsbyråns nya hemsidor (www.befree.fi), som uppdateras hela tiden.

Gjort hittills

Projektet startade i oktober och hittills har det handlat mest om bakgrundsarbete. Jag, som projektledare, har läst igenom ansökningarna som skickades till utbildnings- och kulturministeriet och pratat med de andra i personalen, för att få en bättre bild av projektet då jag inte själv var med och skrev ansökningarna eller var med då projektidén föddes. Befree-sidorna tittade jag noggrant igenom och funderade hur man kunde förbättra dem. Jag har också fått lära mig hur sidorna uppdateras och gjort små justeringar.

För att verkligen få höra ungdomarnas åsikter och veta vad de anser om projektet gjorde jag en enkät, som delades ut på ungdomsgårdarna i Raseborg (Ekenäs, Karis, Pojo, Tenala och Svartå). Det var 70 som svarade, så det representerar ju inte alla våra besökare. Utgående från enkäten fick jag veta att många tyckte att det finns ett behov av en informationspunkt eller att de inte hade någon åsikt i frågan. Hobbyer, arbete och boende var de ämnen flest vill ha mera information om.

Fortsättning

Jag har bokat in ett möte med Unginfo i Raseborg för att få veta mera om deras verksamhet och om ett eventuellt samarbete. De erbjuder en del liknande tjänster som Vinkki och det är ju onödigt, bättre att samarbeta än att strida om kunderna.

I samband med projektet Vinkki kommer jag att göra mitt slutarbete, en flytta hemifrån guide, så kommer att fokusera mycket på det nu i början av året. Den kommer att göras på svenska och sedan översättas till finska. Jag tycker det är viktigt att erbjuda ungdomar jobb, så jag skall försöka hitta en duktig ungdom som kan arbeta med layouten till den, eftersom det inte är en av mina starka sidor.

Jag skall fortsätta med att samla in material, både till hemsidan och till de fysiska punkterna, främst utgående från enkätsvaren. Jag har också funderat på att ordna workshops i till exempel hur man skriver en bra arbetsansökan. Det här är sådant som eventuellt kunde göras tillsammans med någon av våra samarbetspartners. Det finns en hel del idéer som kunde göras under projektet, men jag tror att tiden får visa vad det verkligen finns behov av

Vinkki

Vinkki on Raaseporin nuorisotoimen toteuttama informaatio sekä neuvontapalvelu. Tammisaaren ja Karjaan nuorisotaloilla tulee olemaan huone jonne on kerätty materiaalia ja tietoa nuorille. On myös mahdollista varata aika henkilökohtaista ohjausta varten. Vielä ei ole varmaa kuinka usein palvelu tulee olemaan auki. Näiden tiloilla olevien pisteiden lisäksi tietoa ja apua tarjotaan myös netissä. www.befree.fi on nuorisotoimen ylläpitämä sivusto.

Projekti sai alkunsa lokakuussa 2013 ja tähän mennessä työ on ollut hyvin pitkälti taustatyötä. Olen projektinjohtajana lukenut läpi hakemukset jotka on lähetetty opetus- ja kulttuuriministeriölle. Olen myös keskustellut muun henkilökunnan kanssa jotta saisin paremman kuvan projektista koska en itse ollut mukana vielä siinä vaiheessa kun hakemukset on lähetetty ja projekti sai alkunsa. Befree sivustoa olen käynyt läpi huolellisesti, opetellut päivittämään sivustoa ja samalla tehnyt pieniä parannuksia sivustoon.

Teimme kyselyn alueen nuorisotiloilla (Tammisaari, Karjaa, Pohja, Tenhola, Mustio), jotta saisimme oikeasti tietää mitä nuoriso haluaa. Kyselyyn vastasi 70 nuorta joten vastaukset ja tulokset eivät tietenkään kerro kaikkien kunnan nuorten mielipidettä. Kyselystä kuitenkin kävi ilmi että monet kaipasivat palvelua josta saisi neuvoa ja informaatiota. Harrastukset, työ ja asuminen olivat asiat joista nuoret kaipasivat enimmäkseen tietoa.

Tulevaisuus:

Olen sopinut tapaamisen Unginon kanssa jotta saisin enemmän tietoa heidän toiminnasta ja ehkä mahdollisesta yhteistyöstä. Heillä on samantapaista toimintaa kuin Vinkki joten on parempi tehdä yhteistyötä kuin taistella asiakkaista.

Vinkki projektin yhteydessä tulen tekemään opinnäytetyöni, oppaan nuorille jotka ovat muutamassa pois vanhempiensa luota. Tulen panostamaan tähän paljon keväällä. Opas tehdään ensin ruotsiksi ja käännetään myöhemmin suomeksi. Mielestäni on tärkeää työllistää nuoria joten yritän löytää jonkun nuoren joka voisi auttaa layoutin kanssa.

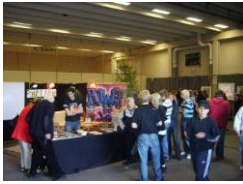
Jatkan tiedon keräämistä nuorisotalojen pisteisiin sekä nettiin. Olen myös miettinyt työpajojen järjestämistä, esimerkiksi miten kirjoitetaan työhakemus. Tämän voisi ehkä järjestää yhteistyönä jonkun kanssa. On paljon ideoita joita voisi vielä tehdä projektin yhteydessä, mutta aika näyttää mikä tulee toteutumaan.

Texten i sitt sammanhang hittas på:

<http://www.koordinaatti.fi/fi/keskipisteessa/raseborgs-vinkki-projekt>.

Informationstjänst för unga på G

Våren 2013 beviljades Ungdomsbyrån 20 000 euro från Utbildnings- och kulturministeriet för informations- och rådgivningsprojektet Vinkki. Projektet startade i oktober 2013 och pågår ända till slutet av augusti 2014.

Till projektet hör att ge ungdomar information på ungdomsbyråns hemsida www.befree.fi och personligt på Uncan i Ekenäs och Karis. Det skall också vara möjligt för ungdomar att boka tid för individuell handledning.

Ida-Sofie Asplund fungerar som projektledare för Raseborgs Vinkki-projekt.

- Min uppgift är att starta informationstjänsten så det ska kunna bli en fortlöpande del av ungdomsbyråns verksamhet. Som en del av projektet sammanställs en "Flytta hemifrån" -guide. Handboken kommer att finnas på Ungdomsbyråns hemsida <http://www.raseborg.fi/service/ungdom>. Den tryckta guiden finns också att hämta i Vinkkis lokalteter på Uncan i Ekenäs och Karis, berättar Asplund.

I december gjordes en ungdomsenkät. Ur den framgår bl.a. att hobbyer, arbete och boende är sådant som ungdomarna vill ha mera information om.

- Som en följd av enkätsvaren väcktes idén om att ordna en hobbymässa i augusti 2014. Vinkki samarbetar med Unginfo för att vidareutveckla idén, tillägger Asplund.

Närmare information ges av projektledaren Ida-Sofie Asplund, e-post: ida-sofie.asplund@novia.fi.

Läs mer om projektet Vinkki [här](#)

Senast uppdaterad 14.03.2014 09:22

Texten i sitt sammanhang hittas på:

<http://www.raseborg.fi/component/content/article/23-aktuellt/aktuellt/5455-informationstjanst-for-unga-pa-g>.

Nuorten tietopalvelu palveluksessasi

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi keväällä 2013 Nuorisotoimiston tiedotus- ja neuvontahanke Vinkille 20 000 euroa. Hanke käynnistyi lokakuussa 2013 ja päättyy elokuussa 2014.

Hankkeen puitteissa nuorille annetaan tietoa nuorisotoimiston kotisivuilla www.befree.fi sekä henkilökohtaisesti Tammisaaren ja Karjaan Uncanilla. Nuorille tarjotaan myös mahdollisuus varata aika yksilölliseen ohjaukseen.

Ida-Sofie Asplund toimii Raaseporin Vinkki-hankkeen vetäjänä.

- Minun tehtäväni on käynnistää tietopalvelu niin, että siitä voisi tulla jatkuva osa nuorisotoimiston toimintaa. Projektiin liittyen laaditaan "Kun muutat kotoa" -opas. Opas tulee olemaan luettavissa Nuorisotoimiston kotisivuilla <http://www.raasepori.fi/palvelut/nuoriso>. Painettu opas on myös noudettavissa Vinkin tiloista Tammisaaren ja Karjaan Uncanilla, Asplund kertoo.

Joulukuussa suoritettiin nuorisolle kohdistettu kysely. Sen mukaan nuoret haluavat lisää tietoa mm. harrastuksista, työstä ja asumisesta.

- Kyselyvastaukset poikivat idean järjestää harrastusmessut elokuussa 2014. Vinkki jalostaa ideaa eteenpäin yhdessä Unginon kanssa, Asplund lisää.

Lisätietoa antaa hankkeen vetäjä Ida-Sofie Asplund, sähköposti: ida-sofie.asplund@novia.fi.

Lue lisää Vinkki-projektista [täältä](#)

Viimeksi päivitetty 14.03.2014 09:22

Texten i sitt sammanhang hittas på:

http://www.raasepori.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=5455:informati-onstjanst-for-unga-pa-g&catid=23:aktuellt.

"Tandkräm och hushållspapper kostar också!"

Publicerad 12.3.2014.

Bild: Yle

Allt kostar pengar och smutsiga tallrikar diskas inte sig själva. Det finns mycket att lära sig innan man flyttar hemifrån. Nu gör ungdomsbyrån i Raseborg en flytta hemifrån-guide med information till unga.

Guiden är en del av projektet Vinkki, som är ett informations- och rådgivningsprojekt för ungdomar. Ungdomsbyrån har fått 20 000 euro i projektpengar från Utbildnings- och kulturministeriet.

Vinkki är ett ettårigt projekt som handlar om att samla information till unga. Informationen finns på [nätet](#) men också i ungdomsgårdarna i Ekenäs och Karis.

- Ungdomarna har också möjlighet att boka tid för handledning, berättar Ida-Sofie Asplund som är projektledare för Vinkki.

Lärdom nummer 1: Disken diskar inte sig själv. Bild: YLE/Rolf Granqvist

Enligt en enkät som unga i Raseborg fått svara på vill ungdomarna främst ha information om hobbyn, boende och jobb.

Unga kan få en flytta hemifrån guide

Nu ska Asplund skriva en flytta hemifrån guide där man kan läsa om hur man skriver ett elavtal eller vad en hyresgaranti är men också hurdana känslor som kan komma när man flyttat hemifrån och bor ensam.

- I enkäten frågades det om det finns behov av en sådan här guide, många svarade att de inte vet men det kom i alla fall mera ja än nejsvar, berättar Ida-Sofie Asplund.

Visst kan ungdomarna hitta informationen själva, men ungdomsbyrån vill göra det enklare och samla all nyttig information på ett ställe. Efter att projektet tar slut i höst så är det meningen att information och rådgivning ska fortsätta vara en del av ungdomsbyråns arbete.

Tips till unga som vill flytta hemifrån

Innan man flyttar hemifrån borde man tänka på att allting kostar, att sparpengar är bra att ha och att kylskåpet inte fylls av sig själv. Det tipsar personer som Yle Västnyland har talat med.

- Jag trodde nog att disken diskar sig själv eftersom jag var van vid diskmaskin, berättar en tjej som studerar vid yrkeshögskolan Novia. Hon tror att hon skulle ha haft användning för en flytta hemifrån guide när hon flyttade bort från barndomshemmet.

- Tandkräm och hushållspapper kostar också! Och inget vandrar hem själv till kylskåpet, poängterar en kvinna.

- Man ska bo hemma så länge man kan, det lönar sig, säger en kille och tipsar om att det är bra att spara både pengar och saker till den egna lägenheten innan man flyttar.

Ett annat tips till unga som man bör tänka på är att man står på god fot med föräldrarna när man flyttar hemifrån, eftersom man med största sannolikhet behöver hjälp efter flytten.

Hur betala räkningar?

Att betala räkningar på internet är någonting som kunde vara bra att träna på tillsammans med föräldrarna innan man blir tvungen att göra det själv.

Men också dialekten på orten dit man flyttar är något man måste lära sig, påminner en äldre kvinna som i tiderna flyttade till Ekenäs från Österbotten.

- Dialekten var kämpig i början, minns hon.

Skrivet av Malin Valtonen.

Inslaget hittas i sitt sammanhang på: <http://svenska.yle.fi/artikel/2014/03/12/tandkram-och-hushallspapper-kostar-ocksa>.